

چکیده

امروزه جمعیت سالمندان در کشور ایران همانند سایر کشورهای جهان و با پیشرفت علم رو به فزونی است. لذا توجه به نیازهای سالمندان امری مهم و غیرقابل انکار است. برای سالمندان، آسایش، امنیت، محافظت، سهولت دسترسی، سالمندان بایسته است که مورد توجه طراحان قرار گیرد. طراحی سرای سالمندان به دلیل طراحی منحصر بفرد برای این قشر و توجه به نیازها و شرایط خاص سالمندان می‌تواند کمک بسزایی در بهبود شرایط روحی و جسمی سالمندان ایفا نماید. در این میان توجه به جنبه روانشناختی محیط و در نظر گرفتن مفاهیم نور و رنگ در طراحی فضاها می‌تواند با ایجاد فضایی پرنشاط، دلپذیر و عملکردی برای سالمندان فراهم نماید بنحوی که در بهبود شرایط روحی و جسمی سالمندان تاثیر بسزایی خواهد داشت. حال این پرسش مطرح می‌گردد که تاثیر روانشناسی نور و رنگ بر طراحی فضاهای مربوط به سالمندان چیست؟ جهت دستیابی به پاسخ این پرسش، روند بکار رفته در این پژوهش عبارتست از: آشنایی با مفاهیم روانشناسی محیط، چهارچوب‌های مختلف آن و کاربرد نور و رنگ در طراحی فضای مربوط به سالمندان و نیز دست‌یابی به الگویی در طراحی سرای سالمندان است. همچنین در این پژوهش میزان تاثیرگذاری کاربرد نور و رنگ بر طراحی این مراکز ویژه سالمندان و نیز شیوه‌های طراحی مناسب برای سالمندان مورد بررسی قرار گرفته است. در این میان بمنظور شناخت بهتر در جهت ایجاد طرحی مدرن نمونه‌های خارجی نیز مورد بررسی قرار گرفته است. در نهایت با بررسی منابع مشخص گردید مناسب‌ترین شیوه در جهت ایجاد محیطی مناسب برای سالمندان استفاده از کاربرد نور و رنگ در طراحی داخلی اتاق‌ها و فضاهای درمانی و نیز استفاده از عناصر رنگ و نور و سایه در طراحی فضای سبز است. همچنین با توجه به این الگوی تعریف شده اولیه، از شیوه‌های متنوعی در جهت طراحی این مرکز درمانی می‌توان بهره‌گیری کرد تا فضایی آرام و دلپذیر و کارآمد را برای سالمندان ایجاد نماید.